

ชื่อวิทยานิพนธ์ การดำเนินโครงการ 5 ประสานสืบสานเกษตรทฤษฎีใหม่ของเกษตรกร อำเภอค้อหล่อ
จังหวัดเชียงใหม่

ผู้วิจัย นางสาวธารทิพย์ นิตินาธิ รหัสนักศึกษา 2599001696

ปริญญา เกษตรศาสตรมหาบัณฑิต (ส่งเสริมและพัฒนาการเกษตร)

อาจารย์ที่ปรึกษา (1) รองศาสตราจารย์บำเพ็ญ เขียวหวาน (2) อาจารย์ ดร.พลสรานู สราญรัมย์ ปีการศึกษา 2560

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่องนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) สภาพพื้นฐานส่วนบุคคล 2) ความรู้และแหล่งความรู้เกี่ยวกับเกษตรทฤษฎีใหม่ 3) การนำหลักการเกษตรทฤษฎีใหม่ไปสู่การปฏิบัติและความคิดเห็นต่อการฝึกอบรม 4) ความคิดเห็นและความพึงพอใจต่อการดำเนินโครงการ 5) ปัญหาและข้อเสนอแนะในการดำเนินงานโครงการ และ 6) จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส อุปสรรค และข้อคิดเห็นในการดำเนินงานโครงการ

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ 5 ประสาน สืบสานเกษตรทฤษฎีใหม่ของอำเภอค้อหล่อ จังหวัดเชียงใหม่ ประจำปี 2560 จำนวน 126 ราย เก็บข้อมูลทั้งหมด เครื่องมือที่ใช้คือแบบสัมภาษณ์ที่มีค่าความเที่ยง 0.98 เก็บข้อมูลทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ โดยการสัมภาษณ์และการสนทนากลุ่มวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติพรรณนา ได้แก่ การแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ ค่าต่ำสุด ค่าสูงสุด ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการจัดลำดับ

ผลการศึกษาพบว่า 1) เกษตรกรร้อยละ 77.0 เป็นเพศชาย อายุเฉลี่ย 56.88 ปี ร้อยละ 58.7 มีสถานะภาพสมรส ร้อยละ 65.1 จบระดับประถมศึกษา จำนวนสมาชิกในครัวเรือนเฉลี่ย 3.68 คน สมาชิกทำการเกษตรเฉลี่ย 1.68 คน รายได้ครัวเรือนเฉลี่ย 11,473.77 บาทต่อเดือน รายจ่ายครัวเรือนเฉลี่ย 8,501.23 บาทต่อเดือน พื้นที่ทำการเกษตรทั้งหมดเฉลี่ย 8.84 ไร่ ทำการเกษตรทฤษฎีใหม่เฉลี่ย 5.20 ไร่ ร้อยละ 46.8 ของเกษตรกรมีต้นทุนน้อยกว่า 10,000 บาท แหล่งสินเชื่อที่สำคัญคือ ธกส. ร้อยละ 81.0 ของเกษตรกรไม่ดำรงตำแหน่งทางสังคม ร้อยละ 79.8 เป็นสมาชิกสถาบันเกษตรกร เกษตรกรมีประสบการณ์และผ่านการฝึกอบรมเรื่องการทำการเกษตรทฤษฎีใหม่ทั้งหมด 2) เกษตรกรส่วนใหญ่มีความรู้ตามหลักเกษตรทฤษฎีใหม่ โดยแหล่งความรู้จากสื่อต่าง ๆ โดยได้รับในระดับน้อย 3) เกษตรกรส่วนใหญ่มีการนำหลักเกษตรทฤษฎีใหม่ไปสู่การปฏิบัติในระดับปานกลาง ส่วนที่ควรแก้ไขได้แก่ การสร้างเครือข่าย การวางแผนการใช้จ่ายเงิน การทำบัญชี การแปรรูป และการตลาด 4) เกษตรกรส่วนใหญ่มีความพึงพอใจและมีความคิดเห็นว่าควรขยายผลต่อไป ความคิดเห็นต่อหลักสูตรระบุว่ามีความเหมาะสมระดับปานกลาง และเกษตรกรให้ความสำคัญในเรื่องของการทำสวนเป็นอันดับ 1 5) ปัญหาที่พบมาก คือ เกษตรกรทำการเกษตรพืชเชิงเดี่ยว ขาดทักษะในการทำแปลง ขาดความรู้การทำแผนการผลิตและการตลาด และขาดความรู้ด้านบัญชี 6) ข้อเสนอแนะของเกษตรกร ควรมีการส่งเสริมความรู้ให้กับเกษตรกรในหลายด้าน เช่น การใช้สารเคมีอย่างถูกต้องและเหมาะสม ความรู้เรื่องการทำแปลง การทำแผนการผลิตและการทำบัญชีครัวเรือน การมีส่วนร่วมของผู้นำท้องถิ่นควรมีมากกว่าที่เป็นอยู่ และควรมีการส่งเสริมและสนับสนุนแหล่งน้ำที่สำคัญ

คำสำคัญ โครงการ 5 ประสาน เกษตรทฤษฎีใหม่ จังหวัดเชียงใหม่

Thesis title: The Operations of the Five Stakeholders Coordinating for New Theory Project in Doi Lo District, Chiang Mai Province

Researcher: Miss Tarntip Nitichart; **ID:** 2599001696;

Degree Master of Agriculture (Agricultural Extension and Development);

Thesis advisors: (1) Bumpen Keowan, Associate Professor;

(2) Dr.Ponsaran Saranrom; **Academic year:** 2017

Abstract

The objectives of this research were to study 1) basic personal condition, 2) knowledge and knowledge source of the new theory agriculture, 3) the adoption of the new theory agriculture principle into practice and the opinion towards the training, 4) comments and satisfaction to the project operations, 5) problems and recommendations in operating the project, and 6) strengths, weaknesses, opportunities, difficulties, and opinions about project operations.

The population of this research were 126 farmers who participated in the Five Stakeholders Coordinating for New Theory Agriculture Project in Doi Lo District, Chiang Mai Province of the year 2017. Tool used in this research was interviewed questionnaire with 0.98 validity. Data were collected for both quantitative and qualitative aspects by interview and focus group discussion. The data were analyzed by using descriptive statistics, such as frequency distribution, percentage, minimum value, maximum value, standard deviation, and ranking.

The findings were showed that 1) 77.0 % of farmers was male with the average age of 56.88 years old and married; 58.7% completed primary education; 65.1% of farmers mostly had average household member of 3.68 persons; 92.9% averagely had member who worked in the farm of 11.68 persons; the average household income was 11,473.77 Baht/month with the average household expense of 8,501.23 Baht/month. Overall agricultural area was about 8.84 Rai (1 Rai = 1,600 square meters) with 5.20 Rai in average was used to follow the new theory agriculture; 46.8 % of farmers had the cost that was lower than 10,000 Baht. The main loan source was the Bank for Agriculture and Agricultural Cooperatives; 81.0 % of farmers was not a member of any social positions; 97.8% was a member of agricultural institution. The farmers were experienced and all of them passed the training on new theory agriculture. 2) Most of the farmers had knowledge of the new theory agriculture principle. The knowledge sources were from various media and indicated at the low level. 3) Most of the farmers had adopted the new theory agriculture principle into practice in a moderate level. The parts where there should be some modifications were networking, financial spending plan, accounting, processing, and marketing. 4) Most of the farmers had satisfaction of the theory and thought that they should further extend; opinion towards the curriculum was appropriate and farmers placed the number one most important aspect into gardening. 5) Farmers faced problems at high level including farmers work on monoculture, lack of skills in making plot layout, lack of knowledge in production planning , marketing, and lack of accounting knowledge. Furthermore the farmers recommended that there should be some knowledge extension for farmers in various aspects such as the correct and appropriate usage of chemical substances, knowledge in making plot layout, the production plan and household accounting; local leaders should participate more than the current situation and there should be the extension and the key supporting of water resources.

Keywords: Five Stakeholder Coordination Project, New Theory Agriculture, Chiang Mai Province